Dosarul nr.4r-2216/23 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-22157294-02-4r-12062023 Judecătorul Guzun Denis

D E C I Z I E

12 decembrie 2023 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, în componența:
Președintele completului, judecătorul Bulhac Ion
Judecătorii Morozan Ghenadie și Lîsîi Ghenadie

judecând fără prezența părților, în ordine de recurs, recursul declarat de agentul constatator Nicolai Zinaida împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30.01.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Țurcan Liudmila*** de comitere a contravenției prevăzute de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei: în procedura instanței de fond, din 28.10.2022 până la 30.01.2023; în Curtea de Apel Chișinău din 12.06.2023 până la 12.12.2023.

Procedura de înștiințare legală a părților a fost executată.

Prin referința depusă, făptuitoarea Țurcan Liudmila nu a susținut motivele recursului declarat și a solicitat respingerea acestuia din motivele invocate în referință.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T:

1. Pe 25.10.2022, la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost înregistrată plângerea depusă de către Talmaci Radu, care solicitat atragerea la răspundere contravențională a lui Țurcan Liudmila.

2. În rezultatul examinării cererii, în baza Deciziei CNPDCP nr.162 din 25.10.2022, agentul constatator, controlor de stat al Direcției Conformitate din cadrul Direcției Generale Supraveghere și Conformitate a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Nicolai Zinaida, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție nr.02/1-08/102/22/87, prin care a încadrat acțiunile lui Țurcan Liudmila

conform prevederilor art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, fiind reținut că, Țurcan Liudmila se face responsabilă de faptul că în calitate de operator a datelor cu caracter personal, în sensul art.3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrează date cu caracter personal efectuate prin sistemul de supraveghere video, instalat pe fațada casei de locuit ce îi aparține, situată pe adresa str-la *****, ap.10, mun. Chișinău, întrucât cuprinde spațiul privat al coproprietarului Radu Talmaci, cât și o porțiune de drum public, pe unde au/pot avea acces eventuali vecini, trecători ale căror date cu caracter personal sunt/pot fi prelucrate prin intermediul acestuia precum și proprietatea vecinilor, contrar prevederilor art.4 alin.(1) lit. a), c) și art.5 alin.(1) din Legea Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

3. În conformitate cu prevederile art.395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost expediat spre examinare, conform competenței, Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

4. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30.01.2023, s-a încetat procesul contravențional intentat în privința lui Țurcan Liudmila, privind comiterea contravenției prevăzute de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

5. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, agentul constatator Nicolai Zinaida a declarat recurs în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30.01.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

6. În motivarea recursului a indicat că, contrar celor invocate de către instanța de judecată, Ludmila Turcan a expediat la data de 06,09.2022 în adresa Centrului răspunsul înregistrat cu nr.2688, la care au fost anexate 4 (patru) capturi de ecran din care se desprinde faptul că sistemul de supraveghere video gestionat de către ultima captează drumul public cât si spațiul privat al coproprietarului Radu Talmaci.

Respectiv, afirmă că dispozitivul de supraveghere video nu captează doar spațiul privat al lui Ludmila Țurcan (bunul imobil ce îi aparține cu drept de proprietate) dar și spațiul privat al coproprietarului, cât și drumul public unde au acces mai multe persoane și a căror date cu caracter personal sunt prelucrate prin intermediul sistemului de supraveghere video, aspect, însă, lăsat fără o apreciere justă și obiectivă de către instanța de judecată, or, legătura cauzală între conținutul informației prezentate de către participanții la procedură și circumstanțele de fapt dovedite, este directă.

Se mai menționează că, potrivit declarațiilor depuse de către Ludmila Țurcan la data de 06.09.2022, ultima a comunicat faptul că, locul păstrării informației este telefonul personal, la care acces și soțul Lilian Țurcan, iar informația se păstrează timp de 120 ore.

De asemenea, CNPDCP nu este de acord și consideră că instanța de fond a examinat cauza contravențională pornită în privința lui Ludmila Țurcan pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional superficial, fără să dea o apreciere tuturor materialelor anexate cauzei, potrivit cărora este confirmată vinovăția deplină a lui Ludmila Țurcan, concluziile instanței fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Se mai afirmă că, contrar celor invocate, se reține că, latura obiectivă se manifestă prin acțiunea de instalare a dispozitivului de supraveghere video și monitorizarea excesivă, având în vedere că unghiul de captare al camerei excedează spațiul privat a lui Ludmila Turcan pentru care aceasta și-a stabilit scopul si mijloacele, cuprinzând spațiul public si spațiul privat al coproprietarului.

7. Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță în raport cu argumentele recursului declarat, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul este fondat și urmează a fi admis, cu remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele considerente.

8. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.

9. Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat

pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

10. Totodată, potrivit art.471 alin.(1) Cod contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

11. Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

12. În fapt, reieșind din materialele cauzei se constată că, pe 25.10.2022, la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a fost înregistrată plângerea depusă de către Talmaci Radu, care solicitat atragerea la răspundere contravențională a lui Țurcan Liudmila.

13. În rezultatul examinării cererii, în baza Deciziei CNPDCP nr.162 din 25.10.2022, agentul constatator, controlor de stat al Direcției Conformitate din cadrul Direcției Generale Supraveghere și Conformitate a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Nicolai Zinaida, a încheiat procesul-verbal cu privire la contravenție nr.02/1-08/102/22/87, prin care a încadrat acțiunile lui Țurcan Liudmila conform prevederilor art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, fiind reținut că, Țurcan Liudmila se face responsabilă de faptul că în calitate de operator a datelor cu caracter personal, în sensul art.3 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, prelucrează date cu caracter personal efectuate prin sistemul de supraveghere video, instalat pe fațada casei de locuit ce îi aparține, situată pe adresa str-la *****, ap.10, mun. Chișinău, întrucât cuprinde spațiul privat al coproprietarului Radu Talmaci, cât

și o porțiune de drum public, pe unde au/pot avea acces eventuali vecini, trecători ale căror date cu caracter personal sunt/pot fi prelucrate prin intermediul acestuia precum și proprietatea vecinilor, contrar prevederilor art.4 alin.(1) lit. a), c) și art.5 alin.(1) din Legea Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

14. În conformitate cu prevederile art.395 Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost expediat spre examinare, conform competenței, Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

15. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30.01.2023, s-a încetat procesul contravențional intentat în privința lui Țurcan Liudmila, privind comiterea contravenției prevăzute de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, din lipsa faptului contravenției.

16. Verificând materialele cauzei, în coraport cu argumentele recurentului, Colegiul penal conchide că instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

17. Din perspectiva Convenției Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenționale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale.

18. Colegiul penal menționează că, instanța de fond a examinat cauza superficial, iar la baza hotărârii adoptate a pus doar interesele petentului Butnaru Marina. În acest context, Legea contravențională prevede o anumită formă pentru procesul-verbal cu privire la contravenție, ca o condiție *ad validitatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 Cod contravențional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art.445 Cod contravențional. Instanța consideră oportun să precizeze că procesul-verbal a fost perfectat în prezența contestatarului, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de articolele 374, 378, 384, 387 și 448 Cod contravențional, precum și decizia aplicată în privința sa, fapt confirmat prin semnătura acestuia în toate rubricile necesare din procesul-verbal cu privire la contravenție. În consecință, instanța de recurs constată că forța probantă a actului

atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

19. Potrivit prevederilor art.458 alin.(1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

20. Se subliniază că, CtEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).*

21. Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

22. Reieșind din motivarea instanței de judecată, se atestă că soluția adoptată s-a bazat pe faptul că în acțiunile făptuitoarei nu se regăsesc elementele contravenției incriminate.

23. Or, la materialele cauzei contravenționale, agentul constatator a administrat un șir de probe de învinuire, și anume, plângerea depusă de către Roman Talmaci în interesele lui Radu Talmaci, la data de 21.06.2022; nota informativă expediată de către Lilian Țurcan, la data de 12.08.2022, înregistrată cu nr 2539, prin care confirmă faptul instalării unui sistem de supraveghere video cu scopul asigurării, protejării vieții și sănătății familiei sale; procesul verbal de audiere a lui Ludmila Țurcan din

data de 06.09.2022, în cadrul căruia comunică faptul că dânsa este proprietara bunului imobil unde este instalat sistemul de supraveghere video reclamat. Totodată, a comunicat faptul că, este gestionara sistemului de supraveghere video, instalat pe fațada casei de locuit situată str-la. ***** 10, ap.1, mun. Chișinău; notă informativă expediată de către Ludmila Țurcan și anexe (capturi foto), prin care se confirmă faptul că, unghiul de captare al sistemului de supraveghere video gestionat de către aceasta este excesiv în raport cu scopul declarat de către ultima; procesul verbal de audiere a lui Roman Talmaci din data de 12.09.2022, în cadrul căruia a comunicat faptul că, familia Țurcan a instalat două camere de supraveghere video în intrarea în ograda comună; nota informativă expediată de către Ludmila Țurcan din data de 10.10.2022 și înregistrată cu nr.2985, la care au fost anexate 2 (două) capturi (foto), prin care se determină faptul unghiul de captare a fost modificat în urma solicitării CNPDCP prin decizia nr.162 din 23.09.2022; decizia CNPDCP nr.162 din 23.09.2022, prin care s-a constatat încălcarea prevederilor art.4 alin.(1) lit. a) și c) și art.5 ale Legii nr.133 din 07.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal prin intermediul sistemului de supraveghere video instalat și gestionat de către Ludmila Țurcan; procesul-verbal cu privire la contravenție nr.02/1-08/108/22-87 din 24.10.2022, potrivit căruia a fost constatată și calificată acțiunea lui Ludmila Țurcan drept contravenție prevăzută de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, probatoriu căruia prima instanță nu i-a acordat nici o apreciere obiectivă.

24. Mai mult ca atât, la stabilirea existenței sau inexistenței faptei contravenționale incriminate lui Țurcan Liudmila, s-a ținut cont de obiectul juridic al contravenției prevăzute la art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, ce constituie atentare la valorile sociale ocrotite de lege, referitoare la respectarea condițiilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, întrucât potrivit art.4 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, operatorii au obligația să respecte și să asigure că datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii, colectate în scopuri determinate, explicite și legitime [...].

25. Suplimentar, potrivit art.5 alin.(1) al legii precitate, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează cu consimțământul subiectului de date cu caracter personal, excepțiile de la această normă fiind statuate în mod exhaustiv la alin.(5) al aceluiași articol.

26. Așadar, Colegiul penal consideră că afirmațiile instanței de fond, precum că, la caz nu au fost acumulate probe pertinente și concludente a faptului comiterii de

către Țurcan Liudmila contravenției incriminate prevăzută de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, sunt lipsite de motivare și de substrat factologic

27. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă procesului-verbal cu privire la contravenție din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției făptuitorului.

28. În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a considerat că astfel de prezumții sunt admisibile doar în măsura în care sunt rezonabile, nu prezumă lucruri dificile sau imposibil de probat și pot fi răsturnate de către persoana interesată *(Salabiaku contra Franței, 07.10.1998, §27).*

29. În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.28 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele faptelor ilegale, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

30. În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs consideră că instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la anularea procesului verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional, în condițiile în care instanța de fond, verificând legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție, stabilind că în acțiunile făptuitorului lipsesc elementele contravenției incriminate.

31. În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 alin.(4) Cod contravențional.

32. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

33. Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât, Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu

poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-și motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță (a se vedea în acest sens cauza *Ruiz Torija și Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 09.12.1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 06.06.2006).*

34. Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

35. Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererile de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

36. Conducându-se de prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de agentul constatator Nicolai Zinaida, casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 30.01.2023, în cauza contravențională în privința lui ***Țurcan Liudmila*** de comitere a contravenției prevăzute de art.74[1] alin.(1) Cod contravențional, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului Bulhac Ion

Judecătorii Morozan Ghenadie

Lîsîi Ghenadie